

Sygn. akt VIII U 127/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: st.sekr.sądowy Dorota Laszczuk

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 30 listopada 2012 r. nr (...) / (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu Z. S. prawo do emerytury poczynając od dnia 01 września 2012r.,

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 127/13 UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu Z. S. prawa do emerytury w wieku niższym z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze jako artysta - muzyk, uznając, iż nie udowodnił on wymaganego § 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8 poz. 43 ze zm.) 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu podniósł, że ubezpieczony spełnia warunek osiągnięcia wieku 60 lat, udowodnił także wymagany okres składkowy i nieskładkowy, nie udowodnił jednak 15 lat działalności artystycznej. Organ rentowy wyjaśnił, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 15 sierpnia 1977 r. w ramach zatrudnienia w (...) S.A., ponieważ z przedstawionego zaświadczenia o zatrudnieniu z dnia 20 stycznia 2011 r. wynika, iż ubezpieczony zajmował stanowisko kierownika zespołu muzycznego, które nie zostało wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r. poz. 43 ze zm.).

Odwołanie od powyższej decyzji pozwanego organu rentowego wniósł ubezpieczony Z. S., wskazując, iż pracował jako muzyk, pełniąc jednocześnie funkcje Kierownika Zespołu Muzycznego.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. S., urodzony dnia (...), w dniu 14 września 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym charakterze jako artysta - muzyk. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy. Wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w dniu 15 kwietnia 2008 r.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego o emeryturę –k. 89-93 plik E akt rentowych, świadectwo pracy z dnia 17 sierpnia 2012 r. – k. 18 akt sprawy

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 33 lata, 10 miesięcy i 16 dni, w tym 33 lata, 10 miesięcy i 16 dni okresów składkowych, jednakże nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnym charakterze, a jedynie 14 lat i 2 miesiące.

dowód: raport ustalenia uprawnień do świadczeń – k. 167-171,205-206 plik E akt rentowych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 30 listopada 2012 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu Z. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym charakterze z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnym charakterze.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 31 listopada 2012 r. – k.173 plik E akt rentowych

Ubezpieczony Z. S. od 1 marca 1975 r. rozpoczął działalność artystyczną jako muzyk – instrumenty klawiszowe.

W spornym okresie od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 15 sierpnia 1977 r. ubezpieczony Z. S. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) S.A. Oddział Hotel (...) na stanowisku kierownika zespołu muzycznego. Kierownik zespołu muzycznego wchodził w skład zespołu muzycznego, tak jak pozostali członkowie zespołu brał udział w występach artystycznych.

W powyższym okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace muzyka. Zespół ubezpieczonego składał się z 4 osób. Ubezpieczony grał w nim na pianinie. Ubezpieczony jako kierownik zespołu poza grą z zespołem musiał przygotować akompaniament, rozpiścić partytury i zorganizować próby. Nie zmieniało to jego wymiaru czasu pracy jako muzyka. Zespół grał koncerty przez 6 dni w tygodniu. Bez gry ubezpieczonego na pianinie zespół nie mógłby zagrać koncertu.

dowód: świadectwo pracy z dnia 20 stycznia 2011 r. – k.21 plik E akt rentowych, decyzja Komisji ds. (...) Emerytalnego (...) k.165 plik E akt rentowych , zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu - k.23-24 plik E akt rentowych, umowy o prace – k.31-33 plik E akt rentowych, opinia k.185 plik E akt rentowych,zakres czynności kierownika zespołu muzycznego - k.177 plik E akt rentowych, wyjaśnienia ubezpieczonego protokół z dnia 13 marca 2013 i 24 kwietnia 2013 r. – zapis na płycie CD k.24 i 38, zeznania świadka A. K., T. R., S. W. - protokół z dnia 24 kwietnia 2013 r. – zapis na płycie CD k. 38

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych pozwanego organu oraz w aktach osobowych ubezpieczonego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków A. K., T. R. i S. W., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornym okresie w tym samym zakładzie pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania razem z pozostałym

zgrupowanym w sprawie materiałem dowodowym, w tym wyjaśnieniami wnioskodawcy, tworzą zwartą i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego Z. S. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym charakterze. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnym charakterze, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury **dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r.** zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 12 tego rozporządzenia pracownik wykonujący działalność twórczą lub artystyczną w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący dla:
 - a) tancerza, akrobaty, gimnastyka, ekwilibrysty, kaskadera - 40 lat dla kobiet i 45 lat dla mężczyzn,
 - b) solisty wokalisty, muzyka grającego na instrumentach dętych, tresera zwierząt drapieżnych - 45 lat dla kobiet i 50 lat dla mężczyzn,
 - c) artysty chóru, żonglera, komika cyrkowego, aktora teatru lalek - 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn,
 - d) aktorki, dyrygentki - 55 lat,

e) muzyka grającego na instrumentach smyczkowych, perkusyjnych oraz klawiszowych, operatora obrazu filmowego, fotografa - 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) wiek emerytalny osiągnął w czasie zatrudnienia lub w ciągu 5 lat od ustania zatrudnienia,

3) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat działalności twórczej lub artystycznej.

2. Przepis § 4 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wskazać również należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (**§ 2 ust. 2**).

Trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 15 kwietnia 2008 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy od dnia września 2009 r. Przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnym charakterze można było uznać okres zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 15 sierpnia 1977 r. w (...) S.A. Oddział Hotel (...) wobec faktu, iż w świadectwie pracy z dnia 10 lutego 2011 r. wskazano, iż ubezpieczony zajmował stanowisko kierownika zespołu muzycznego, które nie zostało wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r. poz. 43 ze zm.).

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnym charakterze w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (świadectwie pracy, decyzji Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców z dnia 7 grudnia 2012 r.) Niewątpliwie został on potwierdzony zeznaniami świadków A. K., T. R. i S. W. – którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę muzyka grającego na instrumentach klawiszowych, jako kierownik zespołu poświęcał zaś dodatkowy czas na rozpisanie repertuaru i organizację prób.

Sąd Okręgowy w świetle dokonanych powyżej ustaleń, pomimo rozbieżności w dokumentacji w zakresie nazewnictwa stanowiska pracy ubezpieczonego uznał, iż niewątpliwie należało przyjąć, że ubezpieczony w spornym okresie stale i w pełny wymiarze czasu pracy wykonywał prace muzyka grającego na instrumentach klawiszowych.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie rozporządzenia, nie można kierować się względami nazewnictwa danego stanowiska pracy. Należy ustalić jakie prace ubezpieczony rzeczywiście wykonywał, bowiem ta okoliczność, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r. sygn. akt II UK 337/03, OSNP 2004/22/392).

Analogiczne kryteria w tym zakresie przywołuje orzeczenie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, który wskazał, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2012 r., III AUa 1797/11).

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 30 listopada 2012 r. i przyznał ubezpieczonemu Z. S. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnym charakterze od dnia 01 września 2012 r. mając na uwadze fakt, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 14 września 2012 r. oraz dyspozycję art. 129 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

SSO M. Graul